

Lühiülevaade Võru linna 2025. aasta eelarvest

Võru linn kinnitas oma prioriteedid 2025. aastaks Võru linna eelarvestrateegias 2025–2029, mis võeti vastu 2024. aasta oktoobris. Võru linna eelarve tugineb kinnitatud eelarvestrateegiale.

2025. aasta prioriteedid on:

- Eelarve tasakaalu parandamine ja põhitegevuse tulemi suurendamine finantsvõimekuse suurendamise eesmärgil;
- Riigi kliimaprogrammi elluviimine: EU toetusmeetmetest rahastatud energiasäästu eesmärgil koostatud rekonstrueerimisprojektide elluviimine hoonetele Jüri 42, Jüri 11 ja Räpina mnt 22;
- Lastesõbralik linn:
 - Laste heaolu parandamine: Võru Lasteaed Punamütsike uue hoone ehitus
 - Laste mänguväljakute ehitamine;
- Rohelise linnakeskkonna arendamine: Tamula promenaadi rekonstrueerimine;
- Hariduse ja sealhulgas elukestva õppe väärtustamine: programmeerimiskooli KOOD/Võru õppe- ja majutusruumide väljaehitamine koostöös Sihtasutusega Võrumaa Arenduskeskus.

Põhitegevuse tulud¹

2025. aasta eelarves on planeeritud tulud 25,4 miljonit eurot. See on 1,7 miljonit eurot ehk 7,1% enam kui 2024. aasta eelarve täitmine.

- Eelarve tuludest 51% ehk 12,8 miljonit moodustab tulumaks (võrreldes 2024. aastaga kasv +7,3%)². Tulumaksu prognoosimisel on arvestatud, et tulumaksu eraldamise määr on tasemel 11,29% elanike maksustatavast tulust ja lisandub pensionide tulumaks 5,5% väljamakstud pensionidelt.
- Kaupade ja teenuste müügist kogutakse eelarvesse 14,0%, so 3,5 miljonit eurot (+31%).
- Saadud toetused moodustavad eelarve tuludest 31,0%, ulatudes 8,8 miljoni euroni (samal tasemele võrreldes 2024 laekumisega).
- Muud tulud (maamaks, keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 1% ehk 0,1 miljonit eurot

¹ maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused, muud tegevustulud

² sellist tähistust, võrdlemaks 2021. aasta eelarvet 2020. aasta eelarve täitmisega, kasutatakse dokumendis läbivalt

Põhitegevuse kulud³

2025. aasta eelarves on planeeritud põhitegevuse kulud 23,2 miljonit eurot. See on 0,4 miljonit eurot ehk 5% enam kui 2024. aasta eelarve täitmine.

Kulude kasv on finantseeritud tulumaksu kasvu arvel.

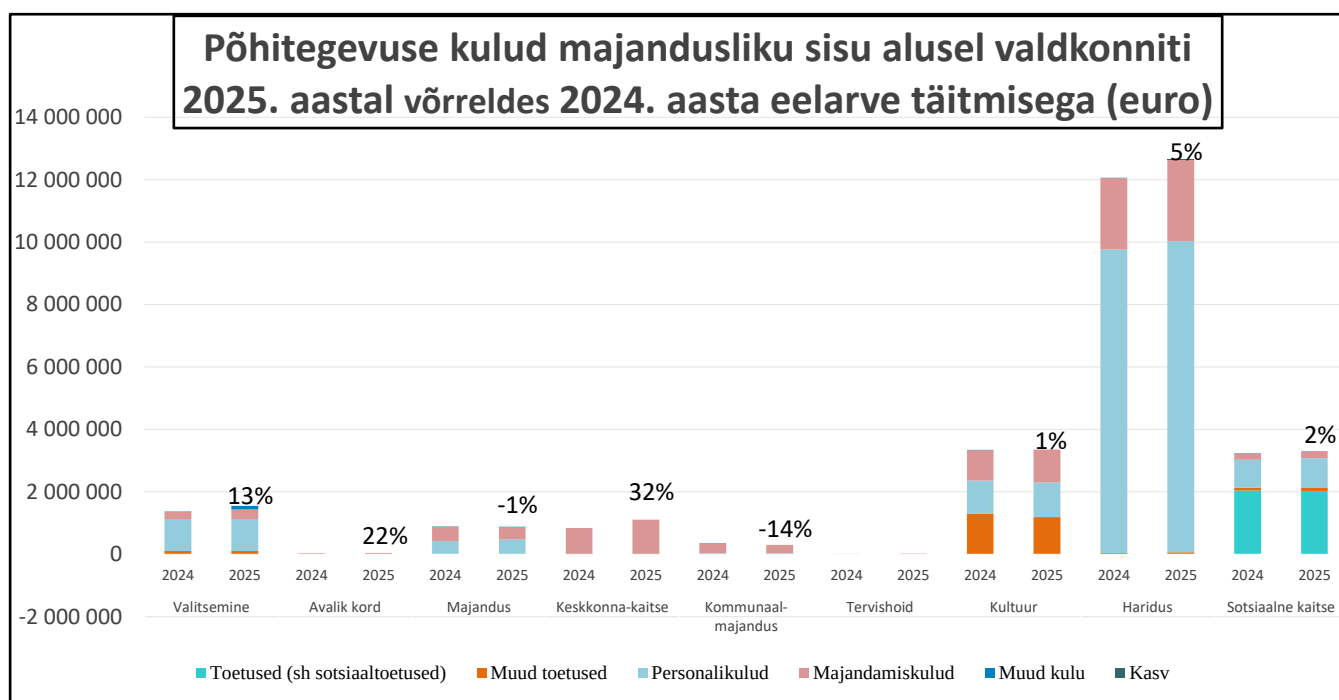
Põhitegevuse kulud jaotuvad seitsme erineva valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel kolmeks: toetused, majandamis- ja personalikulud.

- **Valitsemiskulude** 2024. aasta võrdlusandmetes ei kajastu reservfond, mis suurendab 2025. aasta eelarvet 100 tuhat eurot. Kokku moodustab valitsemine 1,5 miljonit eurot, mis on 7% kogu kulueelarve mahust. Võrreldes 2024. aastaga eelarve kasvab 5%, eelarve kasv on seotud kogukonnakeskuse loomise projekti juhtimiskulude lisandumisega.
- **Haridus** moodustab põhitegevuse kuludest 54% so 12,6 miljonit.
 - Võrreldes 2024. aastaga:
 - **Majandamiskulud** suurenevad 0,3 miljonit eurot (+14%), moodustades kokku 2,6 miljonit eurot. Eelarve on 2024. aasta eelarve tasemel, kuid 2024 eelarve täitmine madalam planeeritust.
 - **Personalikulud** suurenevad kokku 2%. Personalikulude kasvu mõjutab töötasu alammäära tõus.
- **Vaba aeg, kultuur ja religioon** moodustab 14% põhitegevuse kuludest, so 3,4 miljonit eurot. Eelarve kasvu võrreldes 2024. aasta eelarvega planeeritud ei ole.
- **Majandus, keskkonnakaitse ning elamu- ja kommunaalmajandus** moodustavad kokku põhitegevuse kuludest 10% ehk 2,3 miljonit eurot (+10%). Kasvanud on keskkonnakaitse kulude eelarve (avalike alade, sh teede ja tänavate puhastus).
- **Sotsiaalne kaitse** moodustab 14% põhitegevuse kuludest, so 3,3 miljonit eurot. Kulude kasv võrreldes 2024. aastaga on 0,1 miljonit eurot (+2%). Eelarves on suurendatud koduteenuse ja üldhooldusteenuse kulusid.

Majandamis- ja personalikulud tervikuna moodustavad 84% eelarve kogukulust ehk 20 miljonit eurot, suurenedes 7%. Antavad toetused moodustavad põhitegevuse kuludest 15%, s.o 3,5 miljonit eurot, kahanedes 3%. Sealjuures jäävad sotsiaaltoetused samale tasemele.

³ antavad toetused, muud tegevuskulud

Joonis 1. Põhitegevuse kulud majandusliku sisu alusel valdkonniti 2025. aastal võrreldes 2024. aasta eelarve täitmisega (euro).

Investeermistegevus

2025. aasta eelarves on planeeritud investeeringuväljaminekud kokku 13,2 miljonit eurot.

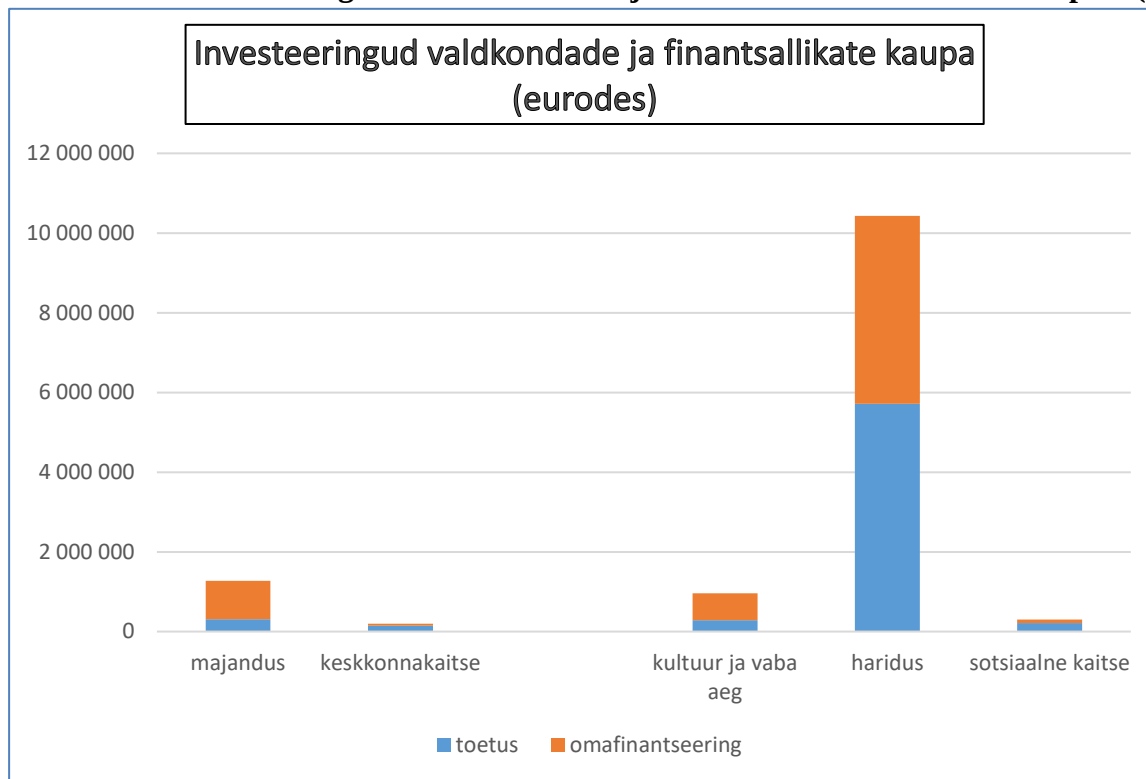
Investeeringud koosnevad:

- **Põhivara soetus 13,0 miljonit eurot;**
 - Investeeringuobjektid on:
 - KOOD/Võru õppe- ja majutusruumide projekteerimine ja ehitus 2,4 miljonit eurot;
 - Tamula promenaadi korrastamine 0,1 miljonit eurot;
 - Võru Lasteaed Punamütsike ehituse projekteerimine 8,1 miljonit eurot;
 - Nõõrimaa Tugikodu ja Jüri 11 hoonete rekonstrueerimine (projektid CO₂ meetmest) 0,6 miljonit eurot;
 - Kogukonnakeskuse hoone Jüri 42 rekonstrueerimine 0,2 miljonit eurot;
 - Kubija terviseradade arendamine 0,2 miljonit eurot;
 - Tänavate rekonstrueerimine 0,7 miljonit eurot;
 - Muinsuskaitsealal olevate hoonete rekonstrueerimise toetus 0,1 miljonit eurot;
 - Võrusoo tööstusala 2. etapi maa soetus ja projekteerimine 0,2 miljonit eurot
 - Sadameveesüsteemi rajamine Niidu, Jüri, Kreutzwaldi tänavate vahelisele alale 0,2 miljonit eurot;

- Laste mänguväljakud ja puhkealad 0,1 miljonit eurot.

- **Intressikulud** 0,4 miljonit eurot;
- **Investeeringud on** 51% ulatuses finantseeritud toetustega.

Joonis 2. Investeeringud valdkondade ja finantseerimisallikate kaupa (euro)

Finantsseis

- **Omafinantseerimisvõime** ehk põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe on 2,2 miljonit eurot, millest tasutakse olemasolevaid laenumakseid (*jooksva aasta laenumaksete põhiosa 2,0 miljonit eurot*).
- **Netovõlakoormus** (kohustused miinus likviidsed varad) suureneb 2025. aasta lõpuks 16 miljoni euroni, kokku netovõlakoormus ~61% põhitegevuse tuludest. Seaduse kohaselt on linna ülempiiriks maksimaalselt 75% põhitegevuse tuludest või üheksakordne põhitegevuse tulek, seega võimalused täiendavalt laenu võtta säilivad.
- **Rahaliste vahendite jääk seisuga 31.12.2024 oli kokku** 1,2 miljonit eurot, mis on suunatud eelarvesse 2025. aasta investeeringute katteks.